

?Pep Coll torna per últim cop a Malpui amb «L'any que va caure la roca»

L'escriptor de Pessonada reflecteix en la seva darrera novel·la "les il·lusions i desenganys de la Transició" des d'un món rural en transformació

Pep Coll a l'Ateneu Barcelonès, en imatge d'arxiu | EP

L'escriptor pallarès Pep Coll retorna al món literari de *Dos taüts negres i dos de blancs* amb la novel·la *L'any que va caure la roca* (Proa), una història situada al poble de Malpui a finals del 1975 i que ofereix una mirada diferent sobre els anys de la Transició des d'un món rural en transformació. La història gira al voltant d'un grup de joves amb anhels de canviar la seva vida i amb un terrible accident, en el qual Malpui desapareix colgat per la neu i per la caiguda de pedres despreses d'una gran roca. "La primera part de les revolucions és la destrucció de tot allò que és vell", ha destacat l'autor, qui ha dit que volia reflectir a la novel·la des del món rural, "les il·lusions i desenganys de la Transició".

Un grup de joves d'un poble de muntanya no vol seguir la tradició familiar que els obligaria a quedar-se a casa conreant les terres. Fins que la matinada d'un diumenge del 1975, tornant de la discoteca, els set joves es troben amb un fet dramàtic que capgira les seves vides i la història del poble. Ha nevat molt fort, tenen un accident i no triguen a adonar-se que Malpui ha desaparegut. Quan van a veure la Guàrdia Civil, els agents se'ls treuen de sobre. Però el poble de Malpui havia quedat colgat per la neu i sepultat sota un llit de grans pedres despreses d'una gran roca.

La tragèdia que els cau a sobre, però, els planteja la possibilitat de començar de nou, d'obrir les

portes al somni d'una societat diferent. Els joves s'instal·laran a pocs quilòmetres d'allà, a l'Hotel Muntanya, on es coordinaran unitats de protecció civil, bombers, policies, militars, autoritats, polítics... Cada un dels joves tenia els seus motius per anar-se'n del poble, però ara s'obre una gran oportunitat davant seu. I tot això en el context de la mort del dictador Francisco Franco i la Transició avançada.

Coll ha explicat que tot allò que anhelaven els joves i culpaven als pares de no poder-ho tirar endavant, ho poden fer a partir d'aquells tràgics fets. L'escriptor ha ressaltat que són joves "fastiguejats d'estar al poble per l'enfrontament generacional amb els pares". En aquest context, hi té un pes important a la novel·la, ha apuntat, un canvi radical que es va produir a l'agricultura, en el qual "la supervivència de cada família amb els propis camps és impossible".

"De cop, la caiguda de la roca és com la caiguda d'un mur i es troben lliures", ha explicat. Ha ressaltat que es tracta de fer una revolució econòmica i, per tant, "la primera part de les revolucions és la destrucció de tot allò que és vell i en aquest cas és la tradició i el conreu".

Pel que fa la relació entre els personatges, ha dit que són set personatges, homes, i es va plantejar si hi posava una dona. "Són set homes molt diferents amb edats diverses. Eren de colles i famílies diferents que abans s'havien odiat, però aquesta diferència es va eliminant i ben aviat es forma perquè es troben amb patacades fortes com quan van a la caserna de la Guàrdia Civil i amb la caiguda de la roca".

?Un poble de muntanya desapareix sota l'allau d'unes pedres. Què faran els supervivents?

??#PepColl retorna amb #LAnyQueVaCaureLaRoca, una novel·la on una tragèdia planteja la possibilitat de començar de nou en els anys de la transició.

Ja a les llibreries! @Grup62

? Ed_proa (@Ed_proa) September 2, 2020

Malpui és el centre d'una geografia literària on Pep Coll ha ambientat novel·les com *La mula vella* o *El salvatge dels Pirineus*, i relats com *L'home que corria més que el sol*. Sobre la motivació de Coll per escriure el llibre, ha afirmat que la primera pulsó que després la va abandonar seria acabar amb Malpui. "Malpui ja s'ha acabat, l'has d'ensorrar i fer desaparèixer i qui ha llegit alguna cosa de Malpui sap que hi ha una roca immensa al darrera".

L'escriptor ha detallat que el llibre té tres parts. La primera part, és la catàstrofe i la superació del cataclisme amb l'allau i la segona part va des de mitjans del 75 al 79 i curiosament "quan s'aprova la Constitució és quan comencen els problemes a la cooperativa i aquí es tanca el 90% de la història". La tercera part, ha dit, té lloc al 2014 quan tots els personatges, per iniciativa d'un d'ells, es tornen a reunir i el protagonisme el prenen els seus fills.

L'autor

Pep Coll (Pessonada, Pallars Jussà, 1949) és autor del recull de llegendes *Muntanyes Maleïdes* (1993) i ha publicat novel·les com *La mula vella* (1989), *El segle de la llum* (1997), *L'abominable crim de l'Alsina Graells* (1999), *El salvatge dels Pirineus* (2005), *Les senyorettes de Lourdes* (Premi Sant Jordi 2007), *Dos taüts negres i dos de blancs* (2013, premi de la Crítica, premi Crexells, premi El Setè Cel, premi Amat-Piniella i Prix Pyrénéen 2016 a la traducció francesa) i *Al mateix riu d'Heràclit* (2018).